

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 28.03.1986, sp. zn. 9 Co 41/86, ECLI:CZ:NS:1986:9.CO.41.1986.1

Číslo: 22/1988

Právní věta: Pro vznik nároku na invalidní (částečný invalidní) důchod je rozhodný den vzniku invalidity (částečné invalidity), den skončení pracovního poměru (vznikla-li invalidita nebo částečná invalidita po jeho skončení) a doba zaměstnání potřebná pro vznik nároku na tento důchod. Splnění podmínky potřebné doby zaměstnání se nevyžaduje, jestliže je pracující invalidní následkem pracovního úrazu. Avšak i v takovém případě musí být pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod splněny podmínky uvedené v ustanovení § 25 odst. 1, popřípadě v ustanovení § 13 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 28.03.1986

Spisová značka: 9 Co 41/86

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Pracovní úraz

Předpisy: 121/1975 Sb. § 13 odst. 3
§ 25 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byla zamítnuta žádost navrhovatelky o invalidní důchod s odůvodněním, že její plná invalidita nevznikla v době trvání zaměstnání, a proto jí nárok na invalidní důchod nevznikl. Plná invalidita vznikla 5. 2. 1985 a navrhovatelka skončila zaměstnání 2. 7. 1974. Navrhovatelka nesplňuje podmínku ani potřebné doby zaměstnání, neboť v rozhodném období 10 roků před vznikem plné invalidity nebyl zaměstnána potřebných 5 roků. Dalším rozhodnutím úřad důchodového zabezpečení zamítl žádost navrhovatelky o invalidní důchod při pracovním úrazu s odůvodněním, že podle posudku posudkové komise sociálního zabezpečení ONV v R. ze 7. 5. 1985 je navrhovatelka plně invalidní z obecných příčin.

Navrhovatelka v opravném prostředku proti uvedeným rozhodnutím namítala, že její plná invalidita vznikla následkem pracovního úrazu, a proto doba zaměstnání pro vznik nároku na invalidní důchod podle ustanovení § 26 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb. není rozhodná. Požadovala proto aby uvedená rozhodnutí byla zrušena a Úřadu důchodového zabezpečení byla uložena povinnost přiznat jí plný invalidní důchod při pracovním úrazu.

Krajský soud v Praze opravnému prostředku navrhovatelky nevyhověl a obě rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil. Vycházel přitom z výpovědi navrhovatelky jako účastnice řízení, z obsahu připojeného posudkového spisu i z posudku příslušné posudkové komise sociálního zabezpečení KNV z 28. 11. 1985 a ze zjištění, že plná invalidita navrhovatelky vznikla v únoru 1985, nikoli však následkem pracovního úrazu ze dne 30. 11. 1971. Dospěl k závěru, že navrhovatelka nesplňuje pro přiznání invalidního důchodu podmínky uvedené v ustanoveních § 25 odst. 1, § 13 odst. 3 a § 26 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb., neboť poslední zaměstnání ukončila v roce 1973 a plná invalidita z obecných příčin u ní vznikla v únoru 1985.

V odvolání proti usnesení soudu prvního stupně navrhovatelka setrvala na námitkách uvedených již v opravném prostředku proti rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení a poukázala na rozpor v posudku posudkové komise sociálního zabezpečení KNV, v němž je uvedeno, že od roku 1983 u ní nedošlo ke zhoršení zdravotního stavu a že uznání její invalidity ke dni 5. 2. 1985 je hraniční, ale přesto byla uznána plně invalidní z obecných příčin. Podle jejího ošetřujícího lékaře jiným než pourazovým onemocněním netrpí, a proto její plná invalidita je následkem pracovního úrazu. V důsledku utrpeného úrazu není schopna od roku 1974 vykonávat žádné soustavné zaměstnání, a proto splňuje podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu při pracovním úrazu od 2. 7. 1974.

Nejvyšší soud ČSR neshledal odvolání důvodným a potvrdil usnesení soudu prvního stupně.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 25 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb. náleží invalidní (částečný invalidní) důchod pracujícímu, který byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na důchod (§ 26 téhož zákona) a v době trvání zaměstnání nebo do dvou let od skončení zaměstnání (§ 13 odst. 3 uvedeného zákona) se stal plně nebo částečně invalidním. Ustanovení § 26 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb., na které navrhovatelka poukazovala, stanoví, že nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod vznikne bez ohledu na délku doby zaměstnání, stal-li se pracující plně nebo částečně invalidní následkem pracovního úrazu; promíjí tedy potřebnou dobu zaměstnání stanovenou v § 26 odst. 1 tohoto zákona, stane-li se pracující plně nebo částečně invalidní následkem pracovního úrazu brzy po nástupu do zaměstnání nebo v době, kdy ještě podmínku potřebné doby zaměstnání nesplňuje. Tímto ustanovením však není dotčena podmínka, aby plná invalidita vznikla v době trvání zaměstnání nebo do dvou let od jeho skončení (§ 25 odst. 1 a § 13 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb.). Tato podmínka platí pro vznik nároku na invalidní důchod pro následky nemoci z povolání a ta je také v ust. odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb. pro tzv. obecné onemocnění nebo pro následky pracovního úrazu. Jediná výjimka z uvedené zásady platí pro vznik nároku na invalidní (částečný invalidní) důchod pro následky nemoci z povolání, která je také v ustanovení § 25 odst. 1, věta druhá, uvedeného zákona výslovně uvedena.

Pro posouzení nároku navrhovatelky na invalidní důchod v této věci je tedy rozhodná jen doba skončení zaměstnání a doba vzniku plné invalidity.

Ze skutkového zjištění soudu prvního stupně v projednávané věci vyplývá, že navrhovatelka skončila zaměstnání 15. 5. 1973, plný invalidní důchod jí byl odňat od 2. 7. 1974 a sama v dovolání potvrzuje, že po této době již nebyla zaměstnána. Z důkazů, které soud prvního stupně provedl, dále plyne, že otázka plné invalidity navrhovatelky byla od roku 1974 opakovaně Úřadem důchodového zabezpečení řešena a k návrhu navrhovatelky přezkoumávána vyřešena pravomocným usnesením soudu (naposledy usnesením Nejvyššího soudu ČSR z 31. 5. 1983 sp. zn. 9 Co 70/83).

Proto ani odvolací soud neměl důvodu pochybovat o správnosti závěru uvedeného posudku posudkové komise sociálního zabezpečení KNV, že totiž plnou invaliditu navrhovatelky nelze stanovit od dřívějšího data než do 5. 2. 1985. Jestliže tedy navrhovatelka od 2. 7. 1974 (tj. od odnětí plného

invalidního důchodu) do 5. 2. 1985, (tj. do vzniku plné invalidity) nevykonávala žádné zaměstnání, nevznikl jí nárok na invalidní důchod podle ustanovení § 25 odst. 1 a § 13 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb. Za tohoto stavu je pak nadbytečné zabývat se otázkou, zda by navrhovatelka měla nárok na zvýšení invalidního důchodu podle ustanovení § 31 zákona č. 121/1975 Sb., jestliže jí nárok na invalidní důchod nevznikl.

Věcně správné usnesení soudu prvního stupně proto odvolací soud podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.

Náhrada nákladů odvolacího řízení nebyla účastníkům přiznána, neboť navrhovatelka neměla v odvolacím řízení úspěch a Úřadu důchodového zabezpečení žádné náklady nevznikly (§ 244 odst. 1, § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř.).